

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України
08 лютого 2021 року N 224

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
18 лютого 2021 р. за N 208/35830

ВИМОГИ

до благополуччя курей-несучок під час їх утримання

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Ці Вимоги встановлюють мінімальні вимоги до умов утримання курей-несучок, у тому числі, забезпечення їх водою, їжею та доглядом.
2. Ці Вимоги застосовують до курей-несучок, яких утримують з метою вирощування та отримання продуктів тваринного походження.
3. Ці Вимоги не застосовують до:
  - 1) господарств (потужностей), в яких утримують менш як 350 курей-несучок;
  - 2) господарств (потужностей), в яких вирощують маточне поголів'я курей-несучок.
4. Власник і утримувач курей-несучок мають, крім цих Вимог, дотримуватися Загальних вимог до благополуччя сільськогосподарських тварин під час їх утримання, затверджених [наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 08 лютого 2021 року N 224](#).
5. У цих Вимогах наведені нижче терміни вживають у такому значенні:
  - 1) власник курей-несучок - фізична або юридична особа, якій належать кури-несучки;
  - 2) гніздо - окреме місце для відкладання яєць окремою куркою-несучкою або їх групою (групове гніздо), елементи настилу в якому не містять дротяної сітки;
  - 3) господарство (потужність) - споруди або комплекс споруд, приміщення, будівлі, майданчики, або окремі ділянки, де утримують курей-несучок;
  - 4) зграя курей-несучок - кури з однаковим ветеринарно-санітарним статусом, яких утримують в одному приміщенні або в одному відгородженому місці та складають одну епідеміологічну одиницю; це визначення також включає курей-несучок, яких утримують в одному приміщенні зі спільним повітряним простором;

- 5) корисна площа кліток для утримання курей-несучок - площа завширшки не менш як 30 см, із нахилом підлоги не більш як 14 %, з внутрішньою висотою не менш як 45 см. Площа гнізда не входить до складу корисної площі кліток для утримання курей-несучок;
- 6) кури-несучки - кури виду *Gallus Gallus*, які за своїм розвитком досягли стадії кладки яєць і утримуються для виробництва яєць, не призначених для виведення курчат;
- 7) підстилка - будь-який розсипчастий (пухкий) матеріал, що дає можливість курям-несучкам задовольнити власні етологічні потреби;
- 8) пташник - будівля, що знаходиться на території господарства (потужності), в якій утримують курей-несучок;
- 9) утримувач курей-несучок - фізична або юридична особа, яка відповідає за утримання курей-несучок на підставі посадових обов'язків, договору або за законом, на постійній або тимчасовій основі.

Інші терміни вживають у значеннях, наведених у [Законах України "Про ветеринарну медицину"](#), ["Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин"](#), ["Про безпечність та гігієну кормів"](#).

II. ВИМОГИ ДО УТРИМАННЯ КУРЕЙ-НЕСУЧОК

1. Загальні вимоги до утримання курей-несучок

2. Власник або утримувач курей-несучок повинні здійснювати огляд курей-несучок не менш як один раз на добу.
3. Рівень шуму має бути мінімізовано. Слід уникати постійного або раптового шуму. Системи вентиляції, пристрої для годівлі або інше обладнання конструюють, розміщують, експлуатують і обслуговують у спосіб, що створює якомога менший рівень шуму.
4. Рівень освітлення у пташниках має бути достатнім для того, щоб кури-несучки могли чітко бачити одна одну, візуально досліджувати власне середовище, а також проявляти властивий їм природний рівень активності.

У випадку використання природного освітлення, отвори для світла розташовують у спосіб, що забезпечує рівномірний розподіл світла у пташнику.

Після періоду адаптації курей-несучок, який має місце в перші дні після їх посадки у пташник, режим освітлення має бути таким, щоб запобігати розладам здоров'я і поведінки курей-несучок.

Режим освітлення має відповідати 24-годинному ритму і передбачати безперервний період темряви, який дає можливість курям-несучкам відпочивати і запобігає таким розладам здоров'я і поведінки, як розвиток імунодепресії та аномалії ока. Тривалість періоду темряви має дорівнювати приблизно одній третині доби. Також необхідно забезпечити період сутінків достатньої тривалості, під час якого світло затемняється, так щоб кури-несучки могли засинати без відчуття тривоги і травмування.

5. Пташники, обладнання і знаряддя, що контактують з курями-несучками, регулярно і ретельно очищують та дезінфікують, зокрема після вилучення попередньої зграї курей-несучок, а також перед посадкою нової зграї курей-несучок.

Під час знаходження курей-несучок у клітках необхідно забезпечити належну чистоту їх поверхонь, а також всього обладнання.

Послід видаляють по мірі необхідності, а мертвих курей-несучок - щодоби.

6. Клітки обладнують у спосіб, що запобігає втечі курей-несучок.

7. Пташники, що мають два або більше ярусів кліток, обладнують пристроями або розташовують у спосіб, що дає можливість безперешкодно оглядати всі яруси і полегшує вилучення курей-несучок із кліток.

8. Конструкція і розміри дверей кліток мають бути такими, щоб зробити можливим вилучення дорослих курей-несучок із кліток, не завдаючи їм невиправданих страждань або травм.

9. Калічити курей-несучок заборонено.

10. З метою запобігання клюванню пір'я та канібалізму, дозволяється обрізання дзьоба курям-несучкам віком до 10 діб, призначеним для відкладання яєць, за умови, що його здійснює кваліфікований персонал.

2. Вимоги до утримання курей-несучок в альтернативних системах

1. Щільність посадки курей-несучок не має перевищувати 9 курей-несучок на м² корисної площі.

2. Усі системи обладнують у такий спосіб:

1) у випадку використання прямих годівниць фронт годівлі на одну голову має становити не менш як 10 см, а у випадку використання годівниці круглої форми - не менш як 4 см;

2) у випадку використання суцільних жолобів-поїлок фронт напування на одну голову має становити не менш як 2,5 см, у випадку використання чашкових поїлок - не менш як 1 см.

3) у випадку використання ніпельних або чашкових поїлок на кожних 10 курей-несучок забезпечують наявність як мінімум однієї ніпельної або чашкової поїлки;

4) у випадку використання підвісних місць для пиття, у зоні досяжності кожної курки-несучки має бути не менш як дві чашкові або ніпельні поїлки;

5) на кожні сім курей-несучок має бути не менш як одне гніздо;

6) площа групового гнізда має становити не менш як 1 м² максимум для 120 курей-несучок;

7) довжина сідала має становити не менш як 15 см із розрахунку на одну голову; сідало не повинно мати гострих країв;

8) сідала заборонено встановлювати над підстилкою;

9) горизонтальна відстань між сідалами має становити не менш як 30 см, між сідалом і стіною приміщення - не менш як 20 см;

10) кожна курка-несучка повинна мати підстилку площею не менш як 250 см²;

11) підстилка повинна займати не менш як одну третину площі підлоги.

3. Підлога (настил) конструкцій має бути сконструйована так, щоб забезпечувати достатню підтримку кожного зі спрямованих уперед кігтів кожної лапи.

4. На додаток до положень пунктів 2 та 3:

1) багаторівневі системи вирощування, що дають можливість курям-несучкам вільно пересуватися між рівнями, мають відповідати таким вимогам:

мати не більш як чотири рівні;

рівні необхідно розташовувати у спосіб, що запобігає падінню посліду курей-несучок на нижчі рівні;

внутрішня висота між рівнями має становити не менш як 45 см;

поїлки та годівниці мають бути розташовані у спосіб, що забезпечує рівний доступ до них для всіх курей-несучок.

2) у випадку наявності відкритих вигулів:

по всій довжині пташника обладнують декілька лазів для випуску курей-несучок із пташника на вигули заввишки не менш як 35 см і завширшки не менш як 40 см;

обладнують загальний лаз із пташника на вигули завширшки 2 м для групи кількістю не більш як 1000 курей-несучок;

площа вигулу має відповідати щільності посадки курей-несучок та характеру ґрунту з метою запобігання забрудненню;

відкриті вигули обладнують укриттям від негоди та хижаків, а також, за потреби, належними засобами для напування курей-несучок.

3. Вимоги до утримання курей-несучок у кліткових системах

1. Площа клітки в розрахунку на кожну курку-несучку має становити не менш як 750 см², з яких корисна площа - 600 см², при цьому загальна площа кожної клітки має становити не менш як 2000 см².

2. Висота клітки в кожній її точці, крім висоти над корисною площею, має становити не менш як 20 см.

3. Довжина сідала має становити не менш як 15 см у розрахунку на одну голову.

4. Курей-несучок забезпечують гніздом і підстилкою, що робить можливим клювання та риття кігтями.

5. Клітки обладнують жолобом для корму, що має бути доступним для курей-несучок без обмежень. Довжина жолобу для корму має становити не менш як 12 см у розрахунку на кожную голову.
6. Кожну клітку обладнують системою для напування, що відповідає розміру групи курей-несучок. У випадку використання ніпельних поїлок у межах досяжності кожної курки-несучки має бути не менш як дві ніпельні або чашкові поїлки.
7. З метою полегшення здійснення огляду, посадки курей-несучок у клітки, а також вилучення їх із кліток, між рядами з клітками обладнують прохід завширшки не менш як 90 см. Відстань між підлогою пташника і нижнім краєм нижнього ярусу кліток має становити не менш як 35 см.
8. Клітки обладнують відповідними пристроями для сточування кігтів курей-несучок.

**Заступник директора директорату
державної політики у сфері санітарних
та фітосанітарних заходів - начальник
головного управління з питань підакцизної
продукції та органічного виробництва**

Людмила ХОМІЧАК